

*Будь-яка тварина – це багатовіковий витвір еволюції,
і кожна з них має однакове з нами право
жити й виконувати певну роль у взаємозв'язаному світі*
О.Скарлатто

Усе, що нас оточує - це природа. Її краса, її неповторність, її неперевершеність, її неосяжність заслуговують на захоплення. Любов до природи – це й любов до Батьківщини, до свого народу. Це наш світогляд, наша мораль, весь спосіб нашого життя. Невід'ємною частиною нашого життя є птахи. Вони поширені скрізь, де є сприятливі умови для їхнього життя. Найгарніший куточок природи залишається мертвим, якщо його не оживляють птахи. Птахи – частина природи, без яких її врода була б неповною. Спів птахів милує слух, врода квітів милує зір, а все це в поєднанні милує людську душу.

За останні 400 років вимерло близько 100 видів птахів, здебільшого через господарську діяльність людини. Основна причина вимирання пернатих – руйнування їх місць проживання, перед усім вирубування лісів та осушування боліт.

Перспектива не втішна: понад 150 видам птахів загрожує зникнення. Проте нині, коли вчені, з'ясували причини вимирання птахів, з'явилася реальна можливість зберегти цих чудових тварин для майбутніх поколінь. Заради збереження рідкісних зникаючих видів створюються заповідники й заказники.

Людина допомагає птахам, розвішуючи штучні домівки, лаштуючи спеціальні платформи для пташиних гнізд. Важливо підгодовувати пернатих у скрутні часи, а саме взимку. З метою охорони птахів встановлюють суворо обмежені терміни полювання. Зокрема, заборонено полювати на птахів під час їх розмноження.

Доброю традицією серед природно-охоронних акцій стала акція «Годівничка», під час якої заплановано ряд заходів просвітницької роботи та практичних дій з охорони та збереження орнітофауни. Головним завданням є:

- ознайомлення з видовим різноманіттям зимуючих птахів своєї місцевості;
- надання учням знань з біології птахів, аспектів їх підгодівлі;
- оволодіння методиками визначення, спостереження та обліку зимуючих птахів;
- розвиток гуманного ставлення до птахів, мотивація їх охорони.

Проведення акції відбувається поетапно і кожен класний колектив має своє індивідуальне завдання.

I етап - вивчення орнітофауни своєї місцевості, складання каталогів птахів, визначення місць, де птахи зустрічаються найчастіше, виготовлення годівниць та заготівля корму

II етап - розвішування годівничок та здійснення підгодівлі птахів.

III етап – підведення підсумків акції.

. В процесі проведення акції проведено такі масові заходи серед учнів:

- конкурс на кращу годівничку;
- конкурс на кращий малюнок, поробку;
- конкурс буклетів про зимуючих птахів;
- учні першого читали вірші та малювали малюнки про птахів;
- учні другого класу провели урок – загадку у вигляді гри «Що за пташка?»;
- учні третього класу провели квест «Допоможемо зимуючим птахам»;
- учні 4 класу працювали над створенням летбуку «Допоможемо зимуючим птахам»;
- учні 5 класу малювали малюнки – загадки про зимуючих птахів та робили поробки. Також провели різноманітні конкурси, ігри та розваги «що ми знаємо про птахів»;
- учні 6 класу провели весело час під час гри «Пташиний водограй», ознайомились з зимуючими птахами під час збору матеріалу до презентації «Зимуючі птахи України»;

- учні сьомого класу провели КВК « Свято птахів» і з захопленням малювали пернатих друзів, збирали матеріали та виготовили буклети про свою допомогу зимуючим птахам;

учні 8 класу виготовили збірку ребусів та загадок про зимуючих птахів і з великим задоволенням розгадували їх із своїми друзями;

- учні 9 та 11 класів працювали над створенням буклетів і допомагали розвішувати годівнички;

- учні 10 класу зібрали матеріал і виготовили каталог зимуючих птахів сіл Білилівка та Дерганівка.

На першому етапі учні 10 класу на чолі з класним керівником В.Л. Музичук зібрали матеріал про зимуючих птахів, а саме: особливості будови, живлення, розмноження та поширення. На основі зібраних відомостей створили каталог «Зимуючі птахи околиць сіл Білилівка та Дерганівка», з'ясували які птахи і чим люблять поласувати, провели просвітницьку роботу серед учнів гімназії та жителів села. Разом з учнями 1-11 класів заготовили корм для пернатих друзів: насушили горобини й шипшини, назбирали жолудів, зібрали кукурудзи, пшениці, вівса, проса, соняшникового та гарбузового насіння. Для кращого спостереження за птахами і приваблювання їх до своїх садків учні гімназії разом зі своїми родинами майстрували годівнички і розвішували їх на своїх присадибних ділянках.

Переможцями кращої годівнички стали: Гергарт Соломія та Герасименко Дарина учні 1 класу, Котенко Олександр, Шкабура Поліна та Линник Радіон учні 2 класу, Крайн Даніл учень 5 класу, Дзюба Павло та Садовий Назар учні 6 класу, Мазур Аліна учениця 7 класу, Чмерук Дмитро учень 8 класу.

Кращу поробку виготовив учень 5 класу Гергарт Роман.

У конкурсі найкращий малюнок переможцями стали: учениця 1 класу Гергарт Соломія, учні 5 класу Карплюк Ілля, учні 6 класу Білоусов Давид та Дзюба Павло, учні 7 класу: Іллюк Валерія та Маркевич Ніка.

Другим етапом акції учнями 8, 10 та 11 класів було розвішування годівничок та шматків сала, які дуже любляють синички. Пташину їдальню відкрили і кожний «стіл» наповнено смаколиками: зерно пшениці та кукурудзи, пшоно, насіння соняшника та гарбузів, лущені горіхи, насіння шишок, сушені ягоди. Молодші діти спостерігали за своїми птахами вдома.

Під час проведення спостережень з листопада місяця 2022 року по березень 2023 року учнями гімназії здійснено облік чисельності поширення зимових птахів сіл Білилівка та Дерганівка. В результаті досліджень території лісу, садів, парків, полів, береги річок Роставиця та Ситна, подвір'я приватних

будинків виявлено, що найбільша кількість птахів мешкає в парку та на окраїні лісу, які розміщені поблизу села.

За результатами згідно анкет спостережень виявлено, що на околицях сіл Білилівка та Дерганівка зустрічаються 21 вид зимуючих птахів: крижень, припутень, голуб – синяк, голуб – сизий, горлиця садова, сова вухата, пугач, сичик – горобець, дятел звичайний, галка, грак, ворона сіра, крук, омелюх, сойка, сорока, снігур звичайний, синиця велика, горобець хатній, горобець польовий.

В результаті спостережень за годівничками складено таблицю, в якій зроблено перелік кормів якими підгодовували птахів і які птахи найчастіше прилітали до пташиної їдальні. З'ясували, що синички найбільше люблять ласувати насінням соняшника, вівса і дуже їм до вподоби сало. Дятлам найбільш до вподоби також насіння соняшника, а от снігурам краще смакують сушені ягоди. Самі невибагливі до кормів є горобці – вони люблять їсти різні корми.

	соняшник	овес	пшоно	хліб	сало	ягоди
Синиця велика	5	5	1	1	4	1
Дятел	5	0	1	1	1	0
Синиця чубата	5	0	1	4	4	1
Снігур	5	5	1	0	0	5
Горобець хатній	5	5	5	5	1	1

Учні розробили заходи щодо охорони птахів:

- Не тривожити птахів у період виведення потомства;
- Не розорювати гнізда птахів;
- Не проводити ніяких земельних робіт, коли розмножуються птахи, які гніздяться на землі;
- Насаджувати кущі, особливо ягідні (шипшина, калина);
- Підгодовувати птахів.

Участь учнів у заходах, присвячених охороні птахів, сприяє глибшому пізнанню різноманітного світу птахів, розширенню світогляду, набуттю практичних навичок та вмінь спостереження за птахами і їхньою поведінкою, виконанню практичних робіт з охорони і захисту птахів.

Юні гуртківці звертаються з листівками до жителів села, щоб ніхто не став байдужим до маленьких трудівників саду, городу, поля, щоб і в майбутньому ми мали гарний врожай і чули гучний, мелодійний спів пташок.

Шановні жителі села!

Птахи - справжня окраса природи. Вони чарують нас розмаїттям свого оперення, гнучкістю поведінки і, звичайно, співом. Птахи надають природі неповторного колориту. Тому, зустрівши десь у лісі чи у полі якогось птаха, придивіться до нього, прислухайтесь до його співу.

Чи відомо вам, що:

- дятел за один зимовий день знищує до **150**-ти короїдів;
- шпак за один місяць з'їдає до **10000** польових слизнів - небезпечних ворогів полів;
- синиця у період вигодовування малят приносить їжу **350-390** разів на день;
- сова за літо з'їдає **1000** мишей, зберігаючи зерна на одну тону хліба.

ОХОРОНЯЙТЕ ТА ПРИВАБЛЮЙТЕ ПТАХІВ!

Учні 1 класу разом з класоводом, Макєвою Н.О. також малювали птахів, які вони бачили взимку біля своїх годівничок.

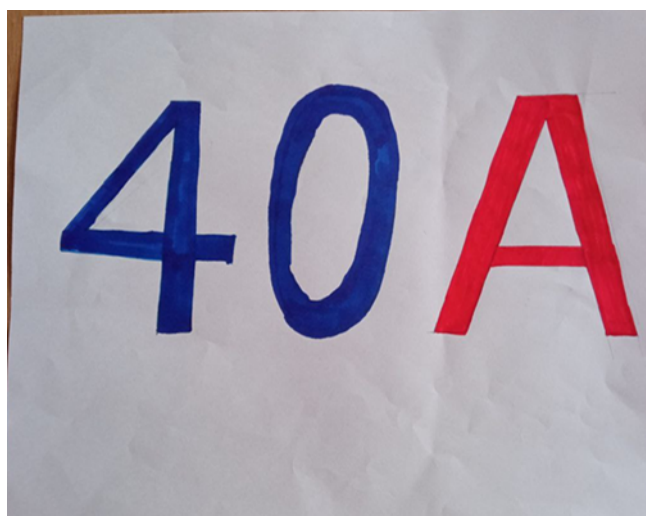
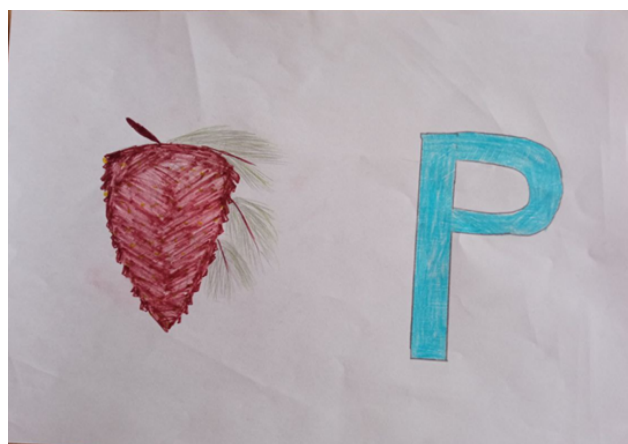

Класовод 3 класу Кирій Т. А. разом з своїми учнями провели квест - гру Зимуючі птахи України.

Учні 8 класу з допомогою класного керівника, Котлярчук Н. Л. виготовили ребуси та загадки про пернатих друзів, які розгадували з великим задоволенням

Учитель 4 класу, Дехтяренко Т. М. разом з своїми учнями працювали над створенням лепбуку «Допоможемо зимуючим птахам». Діти зібрали цікаві факти, прислів'я, легенди, загадки, приказки, прикмети і розмістили їх на сторінках, створеної власноруч, книги.

Птахи очима дітей

Вчитель другого класу, Гергарт Н. А. разом з своїми учнями провели урок-загадку у вигляді гри «Що за пташка?» Під час презентації загадок про птахів діти дізналися які є зимуючі птахи і яку користь вони приносять для людей та для природи.

Учні 7 класу з класним керівником Пивовар В. М. малювали малюнки, виготовляли буклети та провели КВК про зимуючих птахів

11 клас з класним керівником Мудрак М. Е. і 9 клас з Пономарьовою В. О. збирали матеріали для буклетів про догляд і збереження пірнатих друзів.

